

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.002-610- **1946**

4 / 6 /2012

Konu : 7/6708 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/5/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-66205 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki Kütahya Milletvekili Alim Işık tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/6708 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

Ek : BDDK'nın 29/5/2012 tarih ve
11352 sayılı yazısı ve eki (5 sayfa)

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Sayı : B.02.1.BDK.0.30.01.00-610/ 11352
Konu : Soru önergesi

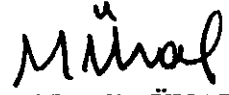
29 Mayıs 2012

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: 18.05.2012 tarih ve B.02.0.002-610-1780 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen Kütahya Milletvekili Prof.Dr. Alim IŞIK'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 6708 sayılı soru önergesinde yer alan Kurumumuzu ilgilendiren hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Mutalip ÜNAL
İkinci Başkan
Başkan V.

EK: 1 (4 sayfa)

T.C. BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI (ALİ BABACAN)
TARİH: 30.5.2012
SAYI : 1946

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
6708 SAYILI SORU ÖNERGESİ:

Soru 1) Halen ülkemizde faaliyet gösteren yerli ve yabancı bankaların sayıları ne kadardır? Bu bankalar hangileridir?

Cevap 1) Aralık 2011 tarihi itibarıyla, ülkemizde faaliyet gösteren bankalara ilişkin bilgiler Ek:1'de yer alan tabloda gösterilmektedir.

Soru 2) Ülkemizde faaliyet gösteren bankaların yıllık ciroları ve işlem hacimleri nasıldır?

Cevap 2) Bankacılık mevzuatında ciro veya işlem hacmi kavramları yer almamaktadır. Bununla birlikte, sektörün temel bilanço ve gelir kalemlerini de içeren ve üçer aylık hazırlanan Türk Bankacılık Sektörünün Genel Görünüm Raporuna (Mart 2012), http://www.bddk.org.tr/WebSitesi/turkce/Raporlar/Diger_Raporlar/10862tbs_genel_gorunum_mart2012.pdf adresinden ulaşılabilir.

Soru 3) Bu bankalardan hangileri hesap ekstreleri için hangi mevzuata dayanarak müşterilerinden ücret talebinde bulunmaktadır?

Soru 4) Anılan bankalar, bu konuda nasıl ve hangi kriterlere göre ücretlendirme yapmaktadırlar?

Cevap 3-4) Bilindiği üzere, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesi "*Bakanlar Kurulu, bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulayacakları azami faiz oranlarını, katılma hesaplarında kar ve zarara katılma oranlarını, özel cari hesaplar dahil bu maddede belirtilen işlemlerde sağlayacakları diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir. Bakanlar Kurulu bu yetkilerini Merkez Bankasına devredebilir.*" hükmünü amirdir.

Bakanlar Kurulunun 22.11.2006 tarihli ve 26354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/11188 sayılı "Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Karar"ı ile bankaların kredi verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulayacakları faiz oranları ile katılma hesaplarında uygulayacakları kar ve zarara katılma oranlarını ve mevduat, kredi ve katılım fonları işlemlerinde sağlanacak diğer menfaatlere ilişkin esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, bankaların mevduata ve kredilere uygulayacakları faiz oranları ile katılma hesaplarına uygulayacakları kar ve zarara katılma oranları ve bu oranların kısmen veya tamamen serbest bırakılmasının ve kredi işlemlerinde sağlayacakları faiz dışındaki diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların nitelikleri ile azami miktar ya da oranları ve bunların kısmen veya tamamen serbest bırakılmasının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanacak tebliğlerle düzenleneceği belirtilmiş olup, 09.12.2006 tarihli ve 26371 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/1 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği'nin 4 üncü maddesinde, "Bankalarca reeskont kaynaklı krediler dışındaki kredilere

uygulanacak faiz oranları ile faiz dışında sağlanacak diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların serbestçe belirlenebileceği" ifade edilmiştir.

Yukarıda bahsi geçen mevzuat uyarınca bankaların sağlayabilecekleri menfaatlere ilişkin olarak sınırlama getiren bir düzenleme bulunmamakta, söz konusu menfaatler ilgili sözleşme ve genel hükümler çerçevesinde belirlenebilmektedir. Bankacılık hizmetleri kapsamında bankaların nasıl ve hangi kriterlere göre bankacılık ürünleri bazında ücretlendirme yaptığı taraflar arasında akdedilecek sözleşme ile belirlenmektedir.

Diğer taraftan, kredi kartı müşterileri ile bankalar arasında imzalanan sözleşmelerin taşınmaları gereken şartlar 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun "Sözleşme şartları" başlıklı 24 üncü maddesi ile Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmeliğin 17 nci maddesinde hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Kanun ve Yönetmeliğin ilgili maddelerinde de ilgili banka ile akdedilen sözleşmede öngörülmüş olması halinde faiz, ücret, komisyon veya masraf adı altında ödeme talep edilmesini engelleyen bir hüküm bulunmamaktadır.

Soru 5) Müşterilerden bu yolla alınan paraların yıllık tutarlarının bankalara göre dağılımı nasıldır?

Soru 11) Kredi kartı ekstresinden ücret talep eden banka ve/veya kredi kartı şirketleri hangileridir?

Cevap 5 ve 11) Sorularda istenilen bilgiler, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) veri tabanında yer almamaktadır.

Bununla birlikte, 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*Kart çıkaran kuruluşlar, kredi kartlarına uyguladıkları faiz, gecikme faizi, yıllık ücret ve her türlü komisyon oranları ile istenilen diğer bilgileri kamuoyuna yayınlanmak üzere aylık olarak Kuruma iletir. Yayınlanacak bilgi ve belgelerin içeriği ve yayınlama usûl ve esasları Kurulca belirlenir.*" hükmü gereğince bankaların kamuoyuna açıklanmak üzere BDDK'ya ilettikleri, kredi kartlarına ilişkin akdi faiz oranı (alış veriş ve nakdi), komisyon oranı, komisyon tutarı, yıllık ücret ve diğer bedeller, örnek faiz hesaplamaları ve promosyon bilgilerine kart çıkaran kuruluş bazında <http://www.bddk.org.tr/bankabilgileri/kredibilgileri.aspx> adresinden ulaşılabilir.

Ayrıca, BDDK'nın 06.01.2011 tarih 2011/1 sayılı Genelgesi uyarınca bireysel müşterilerle sınırlı olmak üzere, bankalarca sunulan hizmetler (para aktarma işlemleri, bireysel krediler, kredi kartları ve banka kartları, mevduat hesapları, ATM kullanımı, kiralık kasa ücretleri, menkul kıymet işlemleri, çekler ve senetler ile diğer işlemler) karşılığında talep edilen ücret, masraf ve komisyon gibi her türlü faiz dışı unsur ve yasal kesintinin yanı sıra bazı bankacılık ürünleri için faiz oranları, bankaların internet sitelerinde yayımlanmaktadır.

Soru 6) Varsa bu konuya ilişkin mevzuatın vatandaşın lehine değiştirilmesi konusunda bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir? Düşünülmüyorsa bunun gerekçeleri nelerdir?

Cevap 6) Yukarıda da belirtildiği üzere bankaların kredi işlemlerinde sağlayacakları faiz dışındaki diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların nitelikleri ile azami miktar ya da oranları ve bunların kısmen veya tamamen serbest bırakılması Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanacak tebliğlerle belirlenmektedir.

Soru 7) Bu tür uygulamalarla bankaların haksız kazanç sağladığı iddiaları doğru mudur?

Soru 8) Bu şekilde haksız kazanç sağlayan bankalara karşı nasıl bir işlem yapılmakta ya da yaptırım uygulanmaktadır?

Cevap 7-8) Bankaların ücret, masraf ve komisyonlara ilişkin taleplerinin hukuka aykırı olduğu düşünülmekte ise, konu hakkında yargı organlarından istihsal edilecek kararlar doğrultusunda işlem yapılması gerekmektedir. Bu anlamda, tüketici kredilerinin kullandırılmasına ilişkin usul ve esaslar 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda düzenlenmiş olup, söz konusu Kanunun 22 nci ve 23 üncü maddelerinde, Kanunun uygulamasıyla ilgili olarak çıkacak her türlü ihtilaflara, kaymakamlıklarda bulunan tüketici hakem heyetlerinde ve tüketici mahkemelerinde bakılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu açıdan, tüketici kredilerine ilişkin olarak bankalar ile müşterileri arasında çıkan sorunların tüketici hakem heyetlerinden veya tüketici mahkemelerinden alınacak kararlar uyarınca çözülmesi gerekmektedir.

Ayrıca bankalar ile bankaların bireysel müşterileri arasındaki ihtilafları değerlendirmek ve taraflar arasında uzlaşa sağlamak amacıyla; 5411 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin (j) bendi hükmüne dayanılarak, Türkiye Bankalar Birliği tarafından çıkarılan, Müşteri Hakem Heyetlerinin Oluşumu, Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Tebliğ uyarınca oluşturulan hakem heyetine başvuruda bulunma imkanı da bulunmaktadır.

Diğer taraftan, BDDK denetim elemanları tarafından gerek BDDK'ya intikal eden şikayetler gerekse rutin denetimlerde bankaların 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmeliğe ilişkin uygulamaları incelenmekte olup, mevzuata aykırı bir durum tespit edildiğinde ilgili bankalar hakkında gerekli idari yaptırımlar uygulanmakta ve bankaların işlemlerini mevzuata uygun olarak gerçekleştirmeleri sağlanmaktadır.

EK: 1

TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN BANKALAR (ARALIK 2011)

Kamu Mevduat Bankaları	
1	T.C. Ziraat Bankası A.Ş.
2	T. Halk Bankası A.Ş.
3	T.Vakıflar Bankası T.A.O.
Kamu Kalkınma ve Yatırım Bankaları	
4	İller Bankası A.Ş.
5	İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
6	T. İhracat Kredi Bankası A.Ş.
7	T. Kalkınma Bankası A.Ş.
Özel Mevduat Bankaları	
8	Akbank T.A.Ş.
9	Alternatifbank A.Ş.
10	Anadolubank A.Ş.
11	Şekerbank T.A.Ş.
12	Tekstil Bankası A.Ş.
13	Turkish Bank A.Ş.
14	Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
15	T. Garanti Bankası A.Ş.
16	T. İş Bankası A.Ş.
17	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
Özel Yatırım Bankaları	
18	Aktif Yatırım Bankası A.Ş.
19	Diler Yatırım Bankası A.Ş.
20	GSD Yatırım Bankası A.Ş.
21	Nurol Yatırım Bankası A.Ş.
22	T. Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.
Katılım Bankaları	
23	Asya Katılım Bankası A.Ş.
24	Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.
25	Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.
25	T. Finans Katılım Bankası A.Ş.
TMSF Bünyesindeki Bankalar	
27	Adabank A.Ş.
28	Birleşik Fon Bankası A.Ş.

Türkiye'de Kurulu Yabancı Mevduat Bankaları	
29	Arap Türk Bankası A.Ş.
30	Citibank A.Ş.
31	Denizbank A.Ş.
32	Deutsche Bank A.Ş.
33	Eurobank Tekfen A.Ş.
34	Fibabanka A.Ş.
35	Finansbank A.Ş.
36	HSBC Bank A.Ş.
37	ING Bank A.Ş.
38	Turkland Bank A.Ş.
Türkiye'de Kurulu Yabancı Yatırım Bankaları	
39	BankPozitif Kredi ve Kalkınma Bankası A.Ş.
40	Credit Agricole Yatırım Bankası Türk A.Ş.
41	Merrill Lynch Yatırım Bank A.Ş.
42	TAIB YatırımBank A.Ş.
Mevduat Toplama Yetkisine Sahip Yabancı Banka Şubeleri	
43	Bank Mellat
44	Habib Bank Limited
45	JP Morgan Chase Bank National Association
46	Societe Generale S.A.
47	The Royal Bank Of Scotland N.V.
48	WestLB A.G.